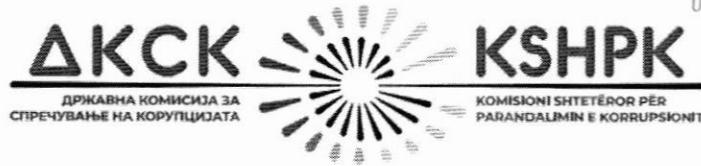

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр./Nr 12-167/3

08 -06- 2022 г./в.

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19), член 40 став 3 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформен по сопствена иницијатива, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 69-тата седница одржана на 01.06.2022 година ја донесе следната

ОДЛУКА

Постапката пред ДКСК по предметот со број 12-1521/1 од 12.04.2021 година, **СЕ ЗАПИРА.**

До Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција да се достави иницијатива за поведување постапка за кривично гонење поради основани сомненија за сторено кривично дело по член 353-в став (5) од Кривичниот законик „Несовесно работење во службата“ против:

- ///, генерален секретар на /// во периодот од /// година до /// година, и
- ///, генерален секретар на /// во периодот од /// година до /// година.

Одлуката на ДКСК во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на Државната комисија во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

Согласно член 23 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, по донесен заклучок на колегиум на ДКСК одржан на 09.04.2021 година, ДКСК оформи предмет со број 12-1521/1 од 12.04.2021 година, по сопствена иницијатива – по допрен глас – информации објавени од страна на медиумите во текот на април 2021 година - дека Владата на Република Северна Македонија за потребите на Генералниот секретаријат, заради извршување на специфични ангажмани, врз основа на авторски договори ангажирала поголем број на физички лица надвор од редот на вработените, при што биле исплаќани хонорари кои за само еден месец изнесувале над 37.000 евра, односно над милион евра за 2019 и 2020 година. Според наводите изнесени во медиумите, дел од ангажманите подразбирале советување, изработка на физибилити студии, пишување студии и соопштенија.

Заради проверка на наводите изнесени во медиумите и утврдување на фактичката состојба, ДКСК постапи согласно своите законски надлежности во насока на прибирање на релевантни податоци, информации и документација. Имено, ДКСК достави барања за прибирање на податоци и информации до Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија, до Службата за општи и заеднички работи на Владата на

Република Северна Македонија и до Министерството за финансии, изврши увид во податоци и документација на Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија и изврши увид во јавно достапни податоци и информации како и во податоци и информации достапни на ДКСК.

Врз основа на податоците, информациите и документацијата во кои беше извршен увид, ДКСК утврди дека праксата на ангажирање на поголем број на лица врз основа на договори склучени со авторска агенција во Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија постои од пред 2019 година.

Врз основа на извршениот увид во активностите и документацијата на Генералниот секретаријат поврзани со ангажмани врз основа на авторски договори за периодот од 1.1.2017 до 31.10.2021 година, ДКСК стекна сознанија дека во посочениот период од страна на Генералниот секретаријат на Владата бил ангажиран поголем број на физички лица врз основа на авторски договори, и тоа: во 2017 година, покрај лицата во редовен работен однос, дополнително биле ангажирани уште 93 лица врз основа на авторски договор, застапувани од агенцијата за интелектуална сопственост ///, при што немало отстапени привремени работници преку приватна агенција за вработување; во 2018 година, покрај лицата во редовен работен однос, дополнително биле ангажирани уште 119 лица врз основа на авторски договор, застапувани од агенцијата за интелектуална сопственост ///, и уште 25 лица преку приватна агенција за вработување; во 2019 година, покрај лицата во редовен работен однос, дополнително биле ангажирани уште 103 лица врз основа на авторски договор, застапувани од агенцијата за интелектуална сопственост ///, и уште 32 лица преку приватна агенција за вработување; во 2020 година, покрај лицата во редовен работен однос, дополнително биле ангажирани уште 118 лица врз основа на авторски договор, застапувани од агенцијата за интелектуална сопственост ///, и уште 36 лица преку приватна агенција за вработување; во 2021 година (заклучно со 31.10.2021), покрај лицата во редовен работен однос, дополнително биле ангажирани уште 78 лица врз основа на авторски договор, застапувани од агенцијата за интелектуална сопственост ///, и уште 18 лица преку приватна агенција за вработување.

Врз основа на податоците за авторски ангажмани во Генералниот секретаријат во периодот од 2017 до 2021 година и на расположливата поткрепувачка документација, ДКСК стекна сознанија дека од страна на лица ангажирани врз основа на авторски договори со различно времетраење биле извршувани повторливи дневни задачи и активности за потребите на Генералниот секретаријат во насока на исполнување на предметот на договорот, определен како авторско дело – интелектуален/ стручен труд.

Описот на интелектуалниот труд во авторските договори како и содржината на најголем дел од извештаите за извршена работа кои се приложени кон месечните фактури со кои агенцијата за интелектуална сопственост фактурирала за извршените услуги од страна на ангажираните лица, и чие доставување според потпишаните договори претставува основа за остварување на правото на месечен надомест, упатуваат на конкретизирани и повторливи дејствија преземани на дневна основа, како: присуство на седници на Владата и креирање на записници, присуство на средби и состаноци, анализа на податоци и информации и советување од повеќе области, постапување по предмети од различни области, креирање на содржини за веб страна и социјални мрежи, активности поврзани со презентација и ширење на информации во јавноста, анализа на настапи во

медиуми, медиумска анализа, медиумски мониторинг и прес активности, фотографирање на настани, организација на настани, давање редовни консултации, организација на обуки, вршење на работи за потребите на кабинетите на именувани лица во Владата, контактирање на надворешни страни, ИТ одржување и анализа, техничко-оперативна и логистичка поддршка итн.

Документацијата која беше расположлива на ДКСК не беше достатна за определување на комплетноста, квалитетот и навременоста на извршената работа, за веродостојно квалификување на исходот од сработеното како авторско дело, и за утврдување на постоење на авторски дела.

Врз основа на расположливите податоци и документација ДКСК утврди дека мал дел од активностите од кои најголем дел се вршени во текот на период од повеќе месеци се поврзани со задачи вршени во насока на креирање на интелектуален труд којшто би можел да се квалификува како авторско дело согласно дефиницијата од Законот за авторското право и сродните права: кинематографско дело/ видеопродукција, компјутерска апликација, авторизиран превод, графички дизајн, фотографија, бази на податоци, физибилити студија, стручен труд – анализа.

Врз основа на расположливите податоци и документација, ДКСК стекна сознанија дека во периодот од 2017 до 2021 година врз основа на авторски договори од страна на Генералниот секретаријат на Владата биле исплатени најмалку 153,244.219 денари, од кои 15,895.348 денари - во 2017 година; 44,172.747 денари - во 2018 година; 35,579.346 денари - во 2019 година; 33,448.921 денари - во 2020 година и 24,147.857 денари - во 2021 година.

Во вкупно исплатениот износ за посочениот период е содржан и износот на еднократни исплати врз основа на еднократни ангажмани на лица кои преку агенцијата за интелектуална сопственост биле ангажирани за сценска изведба на прослави и други настани (водители, музичари, актери, хорски состави итн.). ДКСК утврди дека учеството на износот на овие исплати во вкупно исплатениот износ е мало. Во документацијата поврзана со ангажмани врз основа на авторски договори во која беше извршен увид доминантна е застапеноста на ангажмани за подолг период за што се вршени повеќекратни исплати – еднаш месечно и по лице, за извршување на задачи како погоре опишаните.

За потребите на ангажирањето на лица врз основа на авторски договори согласно потребите на Генералниот секретаријат на Владата, по спроведени 9 постапки за јавна набавка на услуги од авторска агенција во периодот од 2017 до 2021 година биле склучени 9 договора со иста агенција за интелектуална сопственост, која во сите постапки понудила иста цена на провизија којашто била критериум за избор – од 0,01% од бруто надоместокот од поединечно склучен договор со автор.

Според сознанијата кои ги стекна ДКСК, во 2017 година бил склучен еден договор - со вредност од 15,000.000 денари; во 2018 година биле склучени два договора - со вредност од 15,000.000 денари и 30,000.000 денари; во 2019 година биле склучени два договора - секој со вредност по 15,000.000 денари; во 2020 година биле склучени 3 договора - два со вредност по 20,000.000 денари и еден со вредност од 10,000.000 денари; во 2021 година бил склучен 1 договор - со вредност од 15,000.000 денари. Во сите договори со агенцијата е определено дека вредноста на договорот ќе се реализира во зависност од бројот на автори

кои Генералниот секретаријат ќе има потреба да ги ангажира, и дека набавката ќе се врши sukcesивно, во зависност од потребите на Генералниот секретаријат.

За потребите на ангажирањето на лица врз основа на авторски договори согласно потребите на Генералниот секретаријат на Владата, Генералниот секретаријат во повеќе наврати се обратил до Министерството за финансии, со барања за обезбедување на согласност за обезбедени финансиски средства за ангажирање на лица. Како основа за барање на согласност од Министерството за финансии во дел од барањата е посочен член 9 став 1 од Законот за трансформација во редовен работен однос, со појаснување дека во Генералниот секретаријат на Владата веќе се ангажирани лица врз основа на авторски договор со кој е исполнет утврдениот процент – 1% од бројот на вработени на крајот на претходната година; во дел од барањата како основа за барање на согласност е посочен член 9 став 2 од Законот за трансформација во редовен работен однос, со појаснување дека предложениот месечен надоместок за лицата кои Секретаријатот има потреба да ги ангажира е поголем од две просечни нето плати. ДКСК стекна сознанија дека во периодот од 2017 до 2021 година од Генералниот секретаријат на Владата до Министерството за финансии биле испратени повеќе од 40 барања за обезбедување на согласност за обезбедени финансиски средства за конкретниот период, за ангажирање на лица врз основа на авторски договор. Притоа, на ист датум како и на приближни датуми во рамки на една година биле испраќани по неколку барања за согласност за обезбедени средства за ангажман на различен број на лица содржан во барањата.

За потребите на ангажирањето на лица врз основа на авторски договори согласно потребите на Генералниот секретаријат на Владата, пред склучување на авторските договори, Генералниот секретаријат писмено се обраќал до авторската агенција од која барал склучување на авторски договор со конкретни лица чии лични податоци (име и презиме, матичен број, адреса на живеење, трансакциска сметка) се содржани во барањето, во кое се наведени задачите што лицето ќе ги извршува, месечниот надомест и периодот на ангажман. ДКСК стекна сознанија дека во периодот од 2017 до 2021 година од Генералниот секретаријат до агенцијата /// биле испратени повеќе од 170 барања за изработка и склучување авторски договори со конкретни лица.

Врз основа на расположливите податоци доставени од Генералниот секретаријат, ДКСК стекна сознанија дека во Генералниот секретаријат на Владата биле вработени 28 лица кои во одреден временски интервал во рамки на периодот од 2017 до 2021 година биле ангажирани врз основа на авторски договор.

Со вршење увид во јавно достапни податоци и информации ДКСК стекна сознанија дека по спроведување на постапки за јавни набавки, во периодот од 2018 до 2022 година од страна на повеќе институции и органи на државната управа се склучени договори со агенцијата за интелектуална сопственост ///.

Земајќи ја предвид утврдената фактичка состојба, ДКСК го констатира следното:

Со оглед на определбата на поимот на авторското дело во Законот за авторското право и сродните права, ДКСК смета дека задачите и активностите од документацијата во која беше извршен увид не упатуваат на извршена работа која подразбира креирање на авторско дело согласно дефиницијата од Законот за авторското право и сродните права

ниту на вршење на активности во насока на креирање на авторско дело, туку упатуваат на преземање на конкретизирани и повторливи дејствија на дневна основа. Имајќи ги предвид одредбите на Законот за работни односи, одредбите на Законот за вработените во јавниот сектор и на Законот за административни службеници, ДКСК смета дека со погоре опишаниот начин на ангажирање на физички лица за извршување на работи за потребите на Генералниот секретаријат на Владата не се применети одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор во кој се пропишани општите начела, класификацијата на работните места, евиденцијата, видовите на вработувања, општите права, должности и одговорности, мобилноста, како и други општи прашања за вработените во јавниот сектор и во кој органите на државната и на локалната власт и други државни органи основани согласно со Уставот и со закон се определени како работодавачи во јавниот сектор.

Во тој контекст, ДКСК смета дека со опишаниот начин на ангажирање на физички лица за извршување на работи за потребите на Генералниот секретаријат на Владата не се применети одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор со кои се пропишани општите начела за вработените во јавниот сектор, меѓу кои и начелото на еднакви услови, еднаков пристап до работно место, соодветна и правична застапеност, начелото на стручност и компетентност, начелото на управување со ефектот на вработените и начелото на професионална етика, непристрасност и објективност. ДКСК смета дека со опишаниот начин на ангажирање на лица врз основа на авторски договори не се применети ниту одредбите на Законот за административни службеници со кои се пропишани начинот на пополнување на работни места на административни службеници и обврската за планирање на административни службеници.

ДКСК смета дека динамиката на активностите поврзани со предметните ангажмани (спроведените постапки за јавна набавка на услуги од авторска агенција; бројот и фреквенцијата на барања за одобрување на финансиски средства од Министерството за финансии; бројот, фреквенцијата и содржината на барања упатени до агенцијата за интелектуална сопственост и бројот на склучени авторски договори) упатуваат на воспоставена пракса на свесно заобиколување на одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административните службеници, со што е овозможено задачи поврзани со функционирањето на Генералниот секретаријат да извршуваат конкретни лица врз основа на авторски договор без спроведена постапка на селекција согласно релевантните законски одредби, поради што ДКСК се сомнева дека со постапките за ангажирање на лица врз основа на авторски договори е прибавена корист за повеќе лица и е предизвикана штета на буџетот на Република Северна Македонија.

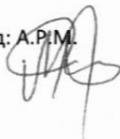
Врз основа на претходно наведеното, ДКСК одлучи да покрене Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење до Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, и тоа:

- за лицето ///, генерален секретар на /// во периодот од /// година до /// година, поради постоење основи на сомневање за сторено кривично дело „Несовесно работење во службата“ од член 353-в став (5) од Кривичниот законик сторено при извршувањето на функцијата генерален секретар на ///
- за лицето ///, генерален секретар на /// во периодот од /// година до /// година, поради постоење основи на сомневање за сторено кривично дело „Несовесно

работење во службата“ од член 353-в став (5) од Кривичниот законик сторено при извршувањето на функцијата генерален секретар на ///.

Од сето горенаведено, ДКСК одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

Изработено од: А.Р.М.

ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

Претседател
Билјана Ивановска

